

**Nr 36.**

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1930 kl. 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition an-  
gående godkännande av viss överenskommelse mellan  
kronan och Malmö stad.*

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 31 januari 1930 dagtecknad proposition (nr 56), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen 5 juli 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Malmö stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse.

Nämnda överenskommelse är såsom bilaga fogad vid detta utlåtande.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anfört följande:

»Genom 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan bestämdes, bland annat, att det till Malmö förlagda kavalleriregementet, Kronprinsens husarregemente, skulle indragas. I överensstämmelse härmed har militärförläggningen i staden upphört med utgången av år 1927.

Sedan kasernkommittén fört förhandlingar med Malmö stad rörande förekommande ersättningsfrågor m. m. i anledning av indragningen av Kronprinsens husarregemente, har kommittén i skrivelse den 16 september 1929 framlagt resultatet härav. Förhandlingarna hava lett till avslutandet av en den 25 juni och den 5 juli 1929 dagtecknad preliminär överenskommelse, vilken torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende. Såsom framgår av överenskommelsen, har densamma, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, träffats under förutsättning, att stadsplan för regementets förutvarande kasernområde bliver fastställd i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som finnes närmare angivet å en förslagsöverenskommelsen bilagd, av förste stadsingenjören i Malmö Erik Bülow Hübe den 12 december 1928 upprättad karta.»

Sedan departementschefen härefter lämnat en redogörelse för den av kasernkommittén med Malmö stad träffade preliminära överenskommelsen och omnämnt, att yttranden i ärendet avgivits av chefen för södra arméfördelningen,

*Bihang till riksdagens protokoll 1930. 6 saml. 24 häft. (Nr 36—39.)* 489 30 1

arméförvaltningens fortifikationsdepartement samt byggnadsstyrelsen, har departementschefen för egen del anfört följande:

»Det förslag till överenskommelse mellan kronan och Malmö stad, som av kasernkommittén framlagts, innebär i huvudsak följande. Kronan skall utan vederlag återställa till staden den i det indragna Kronprinsens husarregementes förutvarande kasernområde ingående del av den s. k. Hästhagen — å den till ärendet hörande kartan betecknad med bokstaven A och innehållande i areal 23,350 kvadratmeter — som staden på grund av ett år 1895 med kronan träffat avtal kostnadsfritt överlätit till kronan för utvidgning av kasernområdet. Härjämte skola vissa markbyten komma till stånd mellan kronan och staden. Kronan skall sålunda, i syfte att bereda möjlighet att framdraga gator och i övrigt erhålla ur stadsplanesynpunkt lämplig utformning av det förutvarande kasernområdet jämte intilliggande mark, med äganderätt till staden överlåta vissa å nyssnämnda karta med bokstäverna B, C och D betecknade områden, medan staden å sin sida skall till kronan med äganderätt överlämna ett å samma karta med bokstaven E utmärkt område. Här ifrågavarande områden hava å kartan angivits innehålla respektive cirka 6,200, 795, 2,680 och 1,675 kvadratmeter. Samtliga områden, vilka förutsatts skola till arealen definitivt fastställas vid mätning i samband med de avstyckningsförrättningar, som efter överenskommelsens slutliga godkännande avses att äga rum, skola av respektive förvärfvare tillträdas den 1 oktober 1930. Kronan skall, liksom även framtida ägare av mark inom den i kronans ägo kvarvarande delen av kasernområdet, vara befriad från skyldighet att, jämlikt 1 kap. 36 och 39 §§ i lagen om fastighetsbildning i stad den 12 maj 1917, ersätta staden värdet av gatumark utmed gränslinjerna kring denna del av kasernområdet. Likaledes skola kronan och framtida ägare av området E vara befriade från skyldighet att ersätta staden värdet av gatumark utmed detta områdes södra och västra gränslinjer.

Såsom inledningsvis nämnts, avses överenskommelsen att avslutas under förutsättning, att stadsplan för kasernområdet kommer att fastställas i huvudsaklig överensstämmelse med ett härutinnan av förste stadsingenjören i Malmö Erik Bülow Hübe uppgjort förslag. Detta förslag har från byggnadsstyrelsens sida lämnats utan erinran. För den föreslagna regleringen av den del av det förra kasernområdet, som skulle återstå, sedan staden återfått den med A betecknade delen, har legat till grund, att området skulle komma att omgivas av gator på lämpligt sätt inpassade i stadsdelens gatunät.

På den mark, som föreslås att övergå i stadens ägo, ligga för närvarande, enligt vad av handlingarna i ärendet inhämtas, följande byggnader eller delar av byggnader, nämligen mässbyggnad, tillbyggnad till manskapskök, toalettbyggnad samt fyra stallbyggnader. En å kartan med bokstaven f betecknad förrådsbyggnad har numera överflyttats till Hälsingborg. På sätt kasernkommittén antytt, har ägande- och dispositionsrätten till de kvarstående byggnaderna närmare reglerats genom särskilda bestämmelser i förslagsöverenskommelsen, och tillåter jag mig att i avseende å dessa bestämmelsers detaljer hänvisa till förslaget (§ 6).

Vid övervägande av frågan om beredande av kompensation åt Malmö stad i anledning av indragningen av Kronprinsens husarregemente har jag, i likhet med kasernkommittén, kommit till den uppfattningen, att billighetsskäl tala för att staden erhåller något vederlag av kronan. I fråga om sättet för dylik gottgörelse utgående har jag, efter samråd i ärendet med chefen för kommunikationsdepartementet, funnit mig böra min anslutning till vad kasernkommittén i sådant hänseende föreslagit. Jag tillstyrker alltså, att förslagsöverenskommelsen biträdes från kronans sida.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevärande förslag, hemställer,

att riksdagen må godkänna i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 31 januari 1930 omförmälda, den 25 juni och den 5 juli 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Malmö stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bilaga vid detta utlåtande).

Stockholm den 28 februari 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, J. L. Widell, J. Nilsson* i Malmö, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *E. J. G. Rosén, N. J. M. Svensson* i Kompersmålå, *K. V. Rydén, E. A. Lundell, C. G. V. Hammarskjöld, D. A. Petré, I. Hj. E. Pauli* och *K. A. W. Björck*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson* i Kullenbergstorp, *P. M. Olsson* i Blådinge, *B. F:son Holmgren, J. Olofsson* i Digerås, *O. E. F. Järte, K. S. V. Ward* och *C. J. Högström*.

### Bilaga.

Med anledning av 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan, enligt vilket bland annat bestämts, att det till Malmö förlagda Kronprinsens husarregemente skall helt indragas, samt under förutsättning att stadsplan för kasernområdet i Slottsstaden i Malmö bliver fastställd i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som finnes närmare angivet å en av förste stadsingenjören i Malmö Erik Bülow Hübe den 12 december 1928 upprättad karta, »utvisande föreslagen reglering av kasernområdet i Slottsstaden i Malmö», träffas härmed mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Malmö stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

#### § 1.

Det markområde av den s. k. Hästhagen, som enligt punkt VIII i avtal den 19 juli och den 4 december 1895 mellan Kungl. arméförvaltningen, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, och Malmö stads drätselkammare, vilken genom stadsfullmäktiges beslut den 3 augusti 1894 därtill bemyndigats, å stadens vägnar, av staden kostnads- och gravationsfritt överlätits till kronan för utvidgning av Kronprinsens husarregementes kasernområde i Malmö, skall av kronan med äganderätt återställas till staden.

Markområdet i fråga, varå kronan den 12 augusti 1912 erhållit lagfart, har å den av stadsingenjören Bülow Hübé upprättade kartan betecknats med bokstaven A och innehåller i areal 23,350 kvadratmeter.

### § 2.

För att bereda möjlighet att framdraga gator och i övrigt ur stadsplane-synpunkt erhålla lämplig utformning av det å förenämnda karta såsom »Husarregementets kaserner» utmärkta området jämte intilliggande mark skall kronan till staden med äganderätt överlåta de å kartan med bokstäverna B, C och D betecknade markområden, i areal innehållande respektive c:a 6,105, 780 och 2,680 kvadratmeter.<sup>1)</sup>

Den del av området B, som å kartan utmärkts med streckade linjer, är avsedd att tagas i anspråk såsom gatumark. Området C skall användas för breddning av Regementsgatan och området D skall i sin helhet tagas i anspråk såsom gatumark.

### § 3.

Staden skall till kronan med äganderätt överlåta det å kartan med bokstaven E betecknade markområdet, i areal innehållande c:a 1,560 kvadratmeter.<sup>2)</sup>

### § 4.

Sedan kronan på sätt i § 2 stadgats till staden överlåtit de å kartan med B, C och D betecknade markområdena, skall kronan ävensom framtida ägare av mark inom det i kronans ägo kvarvarande, å kartan såsom »Husarregementets kaserner» betecknade området vara befriade från den i 1 kap. 36 och 39 §§ av lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad stadgade skyldighet att ersätta staden värdet av gatumark utmed sistnämnda områdes gränslinjer.

Kronan och framtida ägare av området E skola likaledes vara befriade från skyldighet att ersätta staden värdet av gatumark utmed detta områdes södra och västra gränslinjer.

### § 5.

Områdena överlämnas att tillträdas den 1 oktober 1930.

### § 6.

*Mom. 1.* De byggnader och delar av byggnader, som äro belägna å områdena A och B, skola fortfarande tillhöra kronan.

*Mom. 2.* De å förenämnda karta med c och h betecknade byggnaderna (toalettbyggnad och observationsstall) skola av kronan bortföras före den 1 april 1931, vid äventyr att dessa byggnader eljest med äganderätt utan lösen tillfalla staden.

*Mom. 3.* Övriga å områdena A och B befintliga byggnader och delar av byggnader skall kronan vara berättigad att kostnadsfritt tillsvidare hava kvarstående å stadens mark, men åtager sig att låta bortföra dem före den 1 oktober 1939. Därest dessa byggnader, respektive delar av byggnader, icke äro bortförda vid nämnda tidpunkt, skall äganderätten till desamma övergå till staden, utan skyldighet för staden att härför utgiva någon ersättning.

Därest staden den 1 april 1934 eller senare hos kronan anmäler, att staden önskar före den 1 oktober 1939 för gatans omedelbara utläggande disponera den gatumark, varå byggnaderna äro belägna, skall — under förutsättning att staden förbinder sig att, senast ett år efter det dylik anmälan skett, igångsätta arbete med gatans utläggande — äganderätten till byggnaderna, om dessa icke dessförinnan blivit av kronan bortförda, övergå till staden vid den tid-

<sup>1)</sup> Enligt å kartan lämnade arealuppgifter resp. c:a 6,200, 795 och 2,680 kvm.

<sup>2)</sup> » » » » » » c:a 1,675 kvm.

punkt, då enligt förberörda till kronan avgivna förbindelse staden skall senast hava igångsatt arbete med gatans utläggande.

Där så erfordras för erhållande av lämplig vägförbindelse till byggnaderna, må kronan taga väg över stadens genom denna överenskommelse förvärvade mark, därvid anvisningar och önskemål från stadens sida skola iakttagas.

### § 7.

De i §§ 1, 2 och 3 omnämnda områdenas definitiva areal skall fastställas genom avstyckningsförrättningar och i samband därmed skeende mätning, varom var överlåtare efter överenskommelsens godkännande har att på sin bekostnad omedelbart föranstalta.

### § 8.

Kostnaderna för lagfart å områdena skola bestridas av respektive förvärvare.

### § 9.

De nyttjanderättsupplåtelse, som finnas omnämnda i §§ 5 och 6 i det mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena sidan, samt Malmö stad, å andra sidan, den 15 juni och den 16 augusti 1910 upprättade avtal, skola anses hava förfallit i och med Kronprinsens husarregementes indragning eller sålunda från och med den 1 januari 1928.

### § 10.

Staden förklarar, att staden i och med träffandet av denna överenskommelse icke i övrigt har några ersättningsanspråk att framställa gentemot kronan i anledning av indragningen av Kronprinsens husarregemente.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena samt Malmö stad det andra exemplaret.

Stockholm den 5 juli 1929.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

*/Sten Grönvall.*

Malmö den 25 juni 1929.

För Malmö stad,

På drätselkammarens tredje avdelnings vägnar:

JOH. NILSSON.

OLOF MÅRTENSSON.

ERNST HÅKANSSON.

*/Emmerik Hagberg.*

Bevittnas:

*J. Streijffert.*

*H. Persson.*